

Langkah Pemilihan Produk Makanan Yang Mempunyai Logo Halal Sahih

Oleh : Nurul Atikah Binti Poniran
(Pensyarah ACIS UiTM Kampus Kuala Pilah)

Pemilihan produk yang mempunyai logo halal merupakan satu perkara penting dalam kalangan masyarakat. Logo ini merupakan satu sistem yang menentukan bahawa sesuatu makanan itu adalah halal. Dari sudut industri, logo halal merupakan satu mekanisme supaya masyarakat ataupun pengguna memilih produk yang dikeluarkan oleh industri sekaligus meningkatkan peratus keuntungan syarikat. Kewujudan logo halal merupakan lambang positif penentuan halal di Malaysia meningkat dari tahun ke tahun. Namun, pengetahuan segelintir masyarakat dan pengguna masih di tahap rendah, hal ini berlaku kerana terdapat beribu-ribu logo halal namun kita masih tidak mengetahui logo halal tersebut yang diiktiraf ataupun palsu. Oleh itu, artikel ini akan menerangkan maksud halal, Malaysian Standard yang digunakan dan langkah pemilihan produk makanan yang mempunyai pensijilan halal. Oleh itu, artikel ini bertujuan menerangkan cara pemilihan logo halal JAKIM yang sah bagi produk makanan.

Perkataan halal berasal daripada kalimah arab yang bermaksud dibenarkan atau dibolehkan oleh hukum syarak iaitu al

-hillu, ertinya rombak, untuk membebaskan, untuk melepaskan, untuk melepaskan, untuk dihancurkan, dibenarkan, dibebaskan daripada yang haram. Dari segi istilah pula ialah sesuatu yang dibolehkan dan dikerjakan mengikut hukum syarak; tidak dikira berdosa bagi yang melakukannya dan dia tidak akan dikenakan hukuman oleh Allah. Tambahan lagi, mencari yang halal oleh umat Islam adalah fardhu ain dan makanan halal adalah yang disyariatkan oleh Allah Taala. Oleh itu, setiap muslim berkewajipan mencari produk makanan yang mempunyai pensijilan halal yang sah bagi mematuhi peraturan yang ditetapkan Allah Taala.

Inisiatif kerajaan iaitu mengeluarkan satu sistem yang dikelolakan oleh Jabatan Standard Malaysia bagi memudahkan urusan setiap industri dalam pengelolaan berkaitan makanan halal. Sistem yang dikeluarkan ini merupakan fardhu kifayah bagi memenuhi kewajipan yang disyariatkan oleh Allah Taala. Oleh itu, Kerajaan Malaysia mengambil inisiatif mengeluarkan MS 1500:2009- "Makanan Halal- Pengeluaran, Penyediaan, Pengendalian dan Penyimpanan – Garis Panduan Umum (Semakan Kedua)".

Standard Halal yang dikeluarkan oleh pihak Jabatan Standard Malaysia ini merupakan bimbingan yang praktikal bagi industri makanan mengenai penyediaan dan pengendalian makanan halal (termasuk penambah nutrien).

Objektif pengeluaran piawaian makanan halal adalah sebagai peraturan asas bagi produk makanan serta perdagangan atau perniagaan makanan halal di Malaysia. Antara yang telah digazetkan di dalam Malaysian Standard berkaitan makanan halal ialah makanan dan minuman yang dibenarkan hukum syarak dan perlu mengikut syarat-syarat iaitu tidak mengandungi apa-apa bahan daripada haiwan yang tidak halal atau produk daripada haiwan yang tidak disembelih mengikut hukum syarak. Selain itu, makanan yang tidak mengandungi najis mengikut hukum syarak.

Tambahan lagi, makanan tersebut hendaklah toyyiban iaitu selamat dimakan, tidak beracun, tidak memabukkan atau tidak memudaratkan kesihatan. Selain itu, tidak menggunakan peralatan yang dicemari najis mengikut hukum syarak. Selain itu, makanan yang tidak mengandungi mana-mana bahagian atau anggota manusia (MS 1500:2009). Makanan yang tidak menepati syarak ialah terdapat najis dari sudut penyediaan, pemprosesan, pembungkusan, penyimpanan atau pengangkutan untuk pembuatan dan industri makanan halal. Semua perkara yang digazetkan di dalam Malaysian Standard adalah yang diperakui dan perlu juga merujuk Akta Makanan 1983 dan Peraturan-peraturan Kebersihan Makanan 2009 bagi pengeluaran produk makanan halal. Oleh

itu, jika industri dan pengeluar produk makanan telah mengikut peraturan yang ditetapkan maka tiada isu pengeluaran bahan makanan yang tidak halal selagi pihak industri bertanggungjawab di atas semua peraturan.

Konsep Pemakaian Logo Halal JAKIM

Penggunaan logo halal JAKIM merujuk aktiviti mempamerkan dan menggunakan logo halal JAKIM pada produk makanan dan minuman, barangan keperluan, premis makanan serta rumah sembelihan. Pemilihan produk makanan yang mempunyai logo halal yang diiktiraf oleh JAKIM/JAIN/MAIN adalah tanggungjawab umat Islam. Semua produk makanan yang dikeluarkan sesebuah syarikat yang mempunyai pensijilan halal yang sah perlu melabelkan produk dengan logo halal Malaysia yang diiktiraf. Namun, bagi logo halal luar negara boleh digunakan jika logo tersebut mendapat pengesahan atau pengiktirafan oleh JAKIM. Namun, permohonan sijil halal adalah bukan mandatori. Pemilik produk atau premis berhak memohon jika mengikut peraturan yang telah ditetapkan pihak berkuasa, namun tiada akta mewajibkan permohonan sijil halal bagi mengeluarkan sesuatu produk.

Logo halal yang diiktiraf ialah logo yang didaftarkan di bawah Akta Cap Dagangan 1976 yang dikeluarkan oleh pihak berkuasa antaranya Jabatan Kemajuan Islam Malaysia (JAKIM), atau Jabatan Agama Islam Negeri (JAIN), atau Majlis Agama Islam Negeri (MAIN). Kebiasaannya logo halal Malaysia akan dicetak pada label/produk makanan atau barang kegunaan harian atau bahan mentah dan perlu dipamerkan di premis yang

mengilangkan atau mengeluarkan produk atau menyediakan perkhidmatan halal

MS1500:2009
1055-08/2004

Antara ciri-ciri logo halal yang dikeluarkan oleh JAKIM ialah mempunyai bintang berbucu lapan di tengah-tengah bulatan. Seterusnya, perkataan Arab "حلال" di tengah bintang, diikuti tulisan rumi "HALAL"; bulatan logo tertulis perkataan "MALAYSIA" dalam tulisan rumi dan "ماليزيا" dalam perkataan arab dan dua bintang kecil berbucu lima diletakkan bagi memisahkan tulisan rumi dan perkataan arab tersebut.

Tambahan lagi, pada bungkusan makanan yang mempunyai logo halal yang sah ialah terdapat tulisan Malaysian Standard (MS) seperti kategori produk makanan MS1500:2009 dan nombor rujukan fail (10 digit terakhir). Selain itu, semua peraturan label bungkusan hendaklah dipatuhi jika memohon pensijilan halal. Pensijilan halal dimohon setelah tiga bulan kilang beroperasi dan di Malaysia jika industri perkilangan telah melaksanakan sistem Makanan Selamat Tanggungjawab Industri (MESTI) dengan kaedah yang betul maka permohonan pensijilan halal mudah diluluskan oleh pihak JAKIM/JAIN/MAIN. Selain daripada logo halal JAKIM, di Malaysia terdapat produk makanan yang mempunyai logo halal yang diperakui oleh JAKIM, untuk mengetahui kesahihan logo halal luar negara hendaklah kita melayari laman web JAKIM.

Antara contoh logo halal yang perakui oleh JAKIM ialah yang dikeluarkan oleh badan bertanggungjawab halal Australian Halal Authority & Advisers (AHAA) dan Supreme Islamic Council of Halal Meat in Australia Inc (SICHMA) dan lain-lain.

Langkah Pemilihan Produk Makanan yang mempunyai logo Halal JAKIM sah

Semua umat Islam boleh memilih produk yang mempunyai sijil halal yang sah. Untuk mengenalpasti sijil halal sah di logo halal ialah :

Semua label bungkusan hendaklah dicetak secara jelas dan tidak mudah luntur.

Selain itu, label bungkusan hendak mengandungi maklumat mengikut peraturan, akta dan yang berkaitan dengan piawaian yang dipraktikkan;

Label dan iklan tersebut tidak bercanggah dengan syarak

Logo halal tidak digunakan sekali bersama dengan promosi dan lambang produk festival bukan Islam.

Nama produk mestilah tidak menggunakan nama "halal" atau nama yang berkaitan dengan elemen agama atau tuhan

Bahan bungkusan mestilah tidak dibuat dari bahan yang najis

Kesimpulannya, umat Islam perlu memilih produk yang mempunyai logo halal yang sah sepertimana yang dianjurkan dan telah dilaksanakan oleh JAKIM/JAIN/MAIN. Pemilihan produk adalah atas pilihan masyarakat dan bersifat fardhu ain. Namun tanggungjawab pelaksanaan pensijilan halal adalah fardhu kifayah bagi memenuhi keperluan maqasid syariah hifz addin yang dianjurkan Islam. Oleh itu, diseru masyarakat supaya lebih prihatin terhadap pemilihan produk makanan kerana menjadi darah daging kita serta kegunaan masyarakat setiap masa. Oleh itu, menjadi kewajipan umat Islam mencari yang halalan toyyiban seperti yang dinyatakan di dalam al-Quran surah al-Baqarah ayat 168 yang bermaksud: ***"Wahai sekalian manusia! Makanlah dari apa yang ada dibumi yang halal lagi baik, dan janganlah kamu mengikut jejak langkah syaitan kerana sesungguhnya syaitan itu ialah musuh yang terang nyata bagi kamu"***.